

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

XXIX. De Clericis non residentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](#)

DE CLERICIS NON RES-
DENTIBUS.
TITVLVS XXIX.

*Si conferatur beneficium non idoneo ad residendum, & provisum
privandus est beneficio, & collator conferendz potestate. h.d.*

Si conferatur beneficium non idoneum ad residendum, & provis
privandus est beneficio, & collator conferenda potestate. b.d.
Ebent a autem hi, quibus Ecclesiastica ministra
sunt committenda, tales deligi, qui & reside

Dria sunt committenda, tales deligi, qui & reside
re in Ecclesiis, & curam demandati sibi offici pe-
ncipios valeant exercere: quod si alterum astum fuerit, &
qui receperus fuerit, quod contra sacros canones accepserit
admittere: & qui dederit, largiendo poteſtare privabitur.

*Qui sine causa non residet, post monitionem præsumit esse
qua sunt justæ causa non residendi. h.d.*

Si tamen ab initio idonei ad res fiduciarum reputati posse Ecclesias, vel praebendas sibi concessas, sine iusta parte necesse sit causa deferant, si moniti & congrue temporis expectati non redierint, eis privari poterunt. Iusta non res fiduciarum causa sunt: veluti, si quis ait Romano Pontifici, aut proprio Episcopo obsequium exhibeat. Item, iura, & negotia Ecclesiae sunt fiduciarum prosequatur, aut si ut studiorum causa absens possit, b, est aliquid specialiter induitum, & si quae sunt aliae similes.

Ad memoriam juvandam inducit repetitionem. b. d.

Hæc de præbendis, & dignitatibus, atque illarum pro-
visionibus dixisse nos sufficiat. Verum, quia in ho-
trastatu diffusæ immortali sumus, ut sequentia præde-
tibus meiūs contexamus, quadam in memoriam redu-
cemus. Personarum ergo quidañ laici sunt, quidañ clé-
ri. Rursus clericorum quidañ sunt in sacerdotio con-
stituti, quidañ in sacris, licet non in sacerdotio, quidañ
nec in sacris nec in sacerdotio. Forum rufus, qui in sa-
cerdotio constituti sunt, quidañ sunt in celsiore gradu, u-
Episcopi, quidañ in inferiore, ut Presbyteri. In sac-
rè dicuntur constituti Diaconi & Subdiaconi. Qui ve-
rè nec in sacerdotio, nec in sacris reperiuntur, iñ sunt, que-
sunt in minoribus ordinibus constituti. Ceterum, que-
niam ad huc quidañ in Ecclesia sunt, qui non minus in la-
eau, quam in clericatu constituti Domino deservient,
sunt regulares ac monachi, restat, ut & de his pauca su-
ficiamus.

DE REGULARIBVS, AC
MONACHIS.

TITVLVS XXX.

Regulariter vales argumentum a regulari ad monachum, & contra b. d.

Quoniam verò, sive de regularibus agendum in
sive de monachis; eadem ferè jura servantur,
verbosa fiat evagatio, dirigimus sermonem in
personas monachorum, idem etiam intellecturi de regu-
laribus ceteris. Nam si quid in iis proprie ferverit, se
paratum ostendemus.

Ex triplici capite quis sit monachus. & impubes a patre traditius monasterio post annum pubertatis potest redire ad seculum, velut h.d.

Monachi e fiunt, aut ex paterna dévotione, aut ex propria professione, aut ex voxi emissione. Ex paterna dévotione d' monachus quis efficietur, cum patre filios impuberis monasterio offert. Quo casu, impuberis scatram tonsuram vel velutina sive cuperit, quintodecimo etatis anno moneri debent & inquirent utrum in ipso habitu permanere cupiant: si permanenter se professi fuerint, vel professionem à se prius factam habuerint, ulterius poniéndi locum non habebunt: si verò ad secularem habitu reverti maluerint, redeundi licentia concedenda erit, quia satis inutiliter est, ut coacta servitia domino præstentur. Quia etiam

a C. quia nonnulli. 5. cum igitur. ext. eod. b C. relatum. eod.
c C. monachum. 20. q. 1. d C. illud autem. 20. q. 1.

ratione constitutum est, ne quis intus ordinari debeat.

*Si impubes propter parentum voluntatem monasterium furiū ingressus, possunt parentes intra annum reclamare; secundū si fit pa-
pas h. d.*

Quod si a impubes præter parentum voluntatem ton-
quram accepit monachalem, parentes id factum ini-
tare valent: sed si in unum annum ad proprium Episcopum,
vel alium competentem judicem non reclamaverint, re-
vocare amplius non poterunt. Si verò in grandiori
estate adolescentes servire Deo elegerint, non ei potest
parentibus prohibendi.

Professio est duplex, tacita & expressa, & potest fieri etiam ante annum. h.d.

Propria professione monachus efficitur quis, antea presé, aut tacite. **E**xpresé, ut si quis post annis probationis habitum sufficiens monachalem, cęgulam monasterii obstringi se velle profiteret. **S**i tamen ante tempus probationis regulariter præfinitum est, qui converti defiderat, habitum recipit, & professionem emittit. **A**bbate per se vel per alium professionem recipiente, regiari observantia obligatur, & verè monachus est conditus.

Ex causa post annum posset profectio deferriri, ut si ingressum monasterium sit incognitus. Et servus triennio in monasterio emerit.

Quemadmodum autem discretus Abbas ex causa probationis tempus professionem recipere potest.

probatum tempus proponitum est. Quod si ex causa interdum profere. Unde et si quis modicum monasterium ingredi voluerit, ante triennium monachalis habitus concedendus non erit; ne, si forte post annum statim praestiterit, postea servus, aut alias inhabilis monasterium deprehendatur. Quod si servus per triennium in monasterio commoratus potesta monachus efficietur, ex hoc liber etiam efficietur.

Vinimò ad si prius ignorante domino ad sicut mini-

Quintus & i. p[ri]mū signatū
Uteria ordinatus, monachus fieri elegerit, jugum te-
vitur evadet: alias intra unius anni spaciū domino &
servilem fortunam probare, & servum suum recipere lie-
cebit.

Pradicatores, Minores, & Mendicantes, non posse profanare laus anni, & recipientes professionem punitur, p. 2.
Vnde et tamen de facultate recipendi ante annos
professionis dicitur, non est perpetuum. **P**roficio-
res enim & minores, aliquie mendicandum annos an-
te annum probatiosam elapsum, quecumq; ad sui ordi-
nis professionem, vel seculi reuocacionem faciandam
recipere non possunt. **Q**uid si fons contra fecit, et is
qui sic receptus fuerit, eorumdem ordinis minime alligab-
itur, & receptores à receptione ad professionem quorum
libet suspensi, tam excommunicatione, quam alii penit-
tia, hujusmodi regularibus pro culpis infligi solent, gra-
nioribus subiciendi erunt.

TAcitè profiterit quis, cum idoneis conjecturis appare, & vitam ducere monachalem: utriusq; habitu terraneo, non retinendo, ubi si novitius & professio communis & indistinctus est, vel professorum habitum suscipiendo, ubi si distinctus haberet. Vnde & Toletoano Concilio indicet, ut clerici, qui se fingunt habitu & nomine monachorum, non sint corrigitur, & veri monachi fiant.

VII Trum autem quis expressè professus fuerit, an Expressa enim pro-

a C.2.ext.de regul. b C.ad Ap. servus.dist.14. d Ca.si servus.ubs gl.dist.14. e C.confus. f C.saturimius.ext.eod.11. felli